

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1) Који проблем се решава законом?

Основни проблем који се решава законом је испуњавање обавеза из Споразума о стабилизацији и придруживању између чланица ЕУ и РС односно имплементација Директива о оружју ЕУ и Бриселске конвенције од 1. јула 1969. године (питање 55 из упитника).

Хармонизација правила за обележавање ватреног оружја, као и свих кључних елемената оружја допринеће могућности праћења оружја од произвођача или увозника до крајњих корисника и пружиће податке о читавом циклусу кретања ватреног оружја. Вођење евиденција о свим подацима о оружју и његовим основним деловима представља основ за унапређену размену прикупљених релевантних података и као такво пружа могућност праћења оружја које је коришћено за криминалне активности.

Стална међународна комисија за испитивање ручног ватреног оружја је на XXII пленарној седници одржаној 30.09. 1992. године, на основу мишљења Арбитражне комисије Мировне конференције УН да СФР Југославија више не постоји, констатовала да Конвенција о узајамном признавању жигова за ручно ватрено оружје нема правног ефекта према СР Југославији и да се жигови за оружје и муницију Завода за испитивање оружја и муниције из Крагујевца више међународно не признају.

Предложеним законом обезбеђује се да жигови за оружје и муницију некада Завода за испитивање оружја и муниције а сада Агенције за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције поновно буду међународно признати. У свим земљама ЕУ, као и у неким ваневропским земљама да би се цивилно оружје ставило у промет неопходно је да иста буду испитана и жигосана у складу са Конвенцијом о узајамном признавању жигова за ручно ватрено оружје (тзв. Бриселска конвенција од 1. јула 1969. године).

Увођење означавања увезеног оружја (члан 3. и 22.)

Законом о испитивању, жигосању и обележавању ватреног оружја, направа и муниције из 1995 године није предвиђено допунско обележавање оружја и муниције при увозу ознакама Републике Србије и годином увоза.

Увођење испитивања онеспособљеног (деактивираног) оружја (члан 23.)

Предложеним законом решава се проблем испитивања онеспособљеног оружја којим се потврђује да се класичним методама обраде оружје не може оспособити да има функцију ватреног оружја.

Увођење испитивања и обележавања ватреног оружја које трајно мења намену из војног и полицијског у цивилно (члан 5.)

Обим, врста и начин преправке до сада није прописана како би се лако и јасно препознало и разликовало војно, полицијско и цивилно ватрено оружје.

Предложеним законским решењем предвиђено је да се у складу чланом 8 Протокола против незаконите производње и промета ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом, којим се допуњава Конвенција Уједињених нација против транснационалног организованог криминала као и складу са Директивом ЕУ

853/2017 сво оружје које мења намену, трансформише из војног и полицијског у оружје за цивилне намене посебно обележи и испита по утврђеним процедурама.

Чланом 4. прописано је да ваздушно оружје и оружје са тетивом пре стављања у промет мора бити подвргнуто хомологацији у сврху утврђивања категорије оружја. Информације о извршеној категоризацији јавно се објављују. Такође, ваздушно оружје исте марке, модела и калибра, односно оружје са тетивом исте марке и модела, које је категоризовано, не подлеже поновном испитивању и категоризацији и може се стављати у промет, осим у случају када је произвођач променио неку од битних карактеристика оружја. Наведене одредбе унете су због повећаног промета и све већег значаја које ваздушно оружје и оружје са тетивом имају у свакодневној употреби.

2. Који циљеви треба да се постигну доношењем закона?

Основни циљеви који би требало да се постигну доношењем закона јесу усклађивање домаћег законодавства према Споразуму о стабилизацији и придруживању, усклађивање са Директивом о оружју Савета Европе 91/477/ЕЕЦ, Директивом Парламента и Савета ЕУ 2008/51/ЕЦ и Директивом Парламента и Савета ЕУ 2017/853.

Предложена решења у новом закону обезбеђују услове да Република Србија приступи Сталној међународној комисији за испитивање ручног ватреног оружја (Ц.И.П.) и да жигови за ватрено оружје и муницију буду међународно признати.

Поред наведеног, доношење новог закона допринеће спречавању, искорењавању и борби против незаконите (илегалне) производње, трговине, крађе или размене ватреног оружја, главних делова ватреног оружја, муниције и елемената муниције.

Новим законом обезбедиће де допунско обележавање увезеног ватреног оружја и муниције у складу са Протоколом УН члан 8. тачка б.

Такође, обезбедиће се сигурност функционисања ручног ватреног оружја, направа и муниције, сигурност при употреби, манипулацији и складиштењу, као и стандардизација и унификација оружја, направа и муниције.

Појачаће се контрола над производњом и прометом ручног ватреног оружја и муниције.

Ефикасно ће се извршавати обавезе преузете од стране Републике Србије према Протоколу против незаконите производње ватреног оружја, његових делова и муниције.

Доношењем новог закона обезбедиће се да произвођачи оружја и муниције могу да пласирају своје производе на светско тржиште без додатних баријера и накнадних трошкова, а такође ће обезбедити и да ће државни органи лакше идентификовати и пратити увезено ручно ватрено оружје и муницију.

3. Друге могућности решавања проблема

У току анализе разматрано је неколико релевантних могућности:

- 1) status quo – не мењање важећих Закона о испитивању, жигосању и обележавању ватреног оружја и муниције
- 2) доношење Закона о изменама и допунама Закона о испитивању, жигосању и обележавању ватреног оружја и муниције
- 3) доношење потпуно новог Закона.

Прва опција није могућа из разлога што је на основу мишљења Арбитражне комисије Мировне конференције о Југославији, да СФРЈ више не постоји, Стална међународна комисија за испитивање ручног ватреног оружја прихватила став да Конвенција о узајамном признавању жигова за ручно ватрено оружје нема ефеката према СР Југославији и да се жигови Завода за испитивање оружја и муниције из Крагујевца не признају од 30. септембра 1992. године.

Након тога СР Југославија аплицирала је за поновни пријем али је амбасада СР Југославије у Бриселу примила ноту Министарстава за иностране послове, спољњу и међународну трговину и међународну сарадњу Краљевине Белгије J22-MS-94-Cir.1163-S.84.570/11990 од 08.05.20002. године која је у својству депозитара Конвенције о узајамном признавању жигова за ручно ватрено оружје, обавестила да због примедби једног броја земаља на наш Закон и Правилник о испитивању ручног ватреног оружја и муниције, захтев СР Југославије за приступање Конвенцији не може да буде прихваћен.

Друга опција која предвиђа доношење измена и допуна Закона такође није могућа из горе наведених разлога.

Изабрана је трећа опција, односно доношење потпуно новог Закона из разлога усаглашавања са релевантним међународним прописима, Директивама ЕУ и стандардима у овој области.

4. Зашто је доношење закона најбоље решење датог проблема?

Чланом V тачка 5) Конвенције о узајамном признавању жигова за ручно ватрено оружје предвиђено је да земље имају закон и правилник који уређује област службеног испитивања ватреног оружја, направа и муниције. Све земље потписнице Конвенције су ову област регулисале законом и правилником.

При изради предложеног закона коришћени су закони Републике Чешке и Краљевине Белгије предложени од директора Сталног бироа Ц.И.П.-а као узорни закони.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Циљ доношења Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције је обезбеђивање сигурности функционисања ватреног оружја, направа и муниције пре пуштања у промет, као и омогућавања праћења оружја и пружања података о циклусу кретања ватреног оружја. Пре стављања у промет ватрено оружје, направе и муниција за цивилну употребу у земљама Европске уније, као и земљама чланицама Сталне међународне комисије за испитивање ручног ватреног оружја (у даљем тексту: Ц.И.П.) обавезно се испитују и контролишу од стране овлашћених организација за испитивање и контролу оружја и муниције.

Овим законом би се постигло да Република Србија стекне услов за пријем у чланство Ц.И.П. односно међународно признавање жигова за ватрено оружје и муницију, чиме би домаћи произвођачи елиминисали потребу да ангажују заводе страних држава чији су жигови међународно признати.

Имајући у виду да је идентификација оружја од пресудног значаја за успешно праћење оружја, доношењем овог закона обезбедили би се услови за обележавање оружја, основних делова и муниције коришћењем ознака у складу са међународним стандардима

које обележено оружје чине јединственим примерком чије се кретање може пратити, што је од значаја како за праћење оружја на националном тако и на међународном нивоу.

Предложена решења ће утицати пре свега на произвођаче оружја и муниције тако што ће своје производе ускладити са међународним стандардима и тиме обезбедити већу конкурентност на светском тржишту.

Власници, корисници оружја и муниције имаће гарантовану сигурност при гађању и већу сигурност при коришћењу и манипулацији оружјем и муницијом.

Трговци ће несметано да добију транспортну дозволу за оружје и муницију на територији ЕУ када наше оружје и муниција буде поседовала међународно признате жигове.

Агенција за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције ће моћи да врши испитивање муниције произвођачима Први Партизан из Ужица, с обзиром да он извози преко 95%, произведеног оружја, такође произвођачима сачмарске муниције СБС Белом и Крушик ФЛМ који нису могли у протеклом периоду да остваре извоз својих производа због високих цена испитивања које им је понудио Завод за испитивање из Будимпеште.

Агенција за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције из Крагујевца стиче шансу да наступи према произвођачима у Босни и Херцеговини, Македонији, Хрватској, Бугарској-државама које немају заводе, и тиме обезбеди додатне изворе финансирања.

6. Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима

Применом закона неће доћи до повећања трошкова грађанима тј. власницима и корисницима оружја и муниције.

Смањили би се директни и индиректни трошкови произвођачима оружја и муниције.

Цена испитивања оружја које се извози и када контролори завода из страних држава долазе код произвођача је око 20 € а када се испитивање се обавља после извоза у страним заводима цена испитивња достиже и до 50 €.

Табела са упоредним прегледом цена испитивања оружја и муниције

Врсте испитивања	Цене испитивања страних завода	Цена испитивања Агенције из Крагујевца
Испитивање оружја по комаду	20-50 €	3-5 €
Испитивање сачмарске муниције по серији	1500-2500 €	150-200 €

Сходно горе наведеном, усвајањем предложеног законског решења, признавањем жигова Републике Србије и испитивањем оружја и муниције од стране домаће Агенције, трошкови би се вишеструко смањили. Трошак испитивања по оружној јединици би био мањи у просеку 20 евра. Из овога произилази да би у случају извоза 100.000 оружних јединица уштеда била 2 милиона евра. Такође би и трошкови испитивања муниције били и до десет пута мањи.

Поред директних трошкова, у случају признатих жигова Републике Србије и испитивања од стране домаћег Завода произвођачи оружја и муниције би знатно повећали ефикасност и флексибилност у испоруци робе. Тако на пример, у случају да је уговорена испорука релативно малог броја оружја нпр. 200 комада, страни завод неће да шаље своје контролоре за ту количину. Иста ситуација је и у случају испоруке мање количине муниције на инострано тржиште, када трошкови испитивања страног завода превазилазе зараду коју би произвођач имао, па се произвођачу не исплати да прода нпр. 300000 метака (Случај који су имали произвођачи сачмарске муниције Крушик ФЛМ-Ваљево и Белом-Београд при извозу робе у Републику Хрватску).

Контролори домаће Агенције стално су присутни код произвођача, тако да нема застоја у испоруци робе због испитивања и жигосања оружја односно обележавања муниције.

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Позитивни ефекти усвајања Закона резултирали би повећањем обима услуга које би Агенција могла да пунуди домаћим произвођачима оружја и муниције као и произвођачима у окружењу, чиме би Агенција увећао своје приходе за 40% стекао услове за повећање квалификационе структуре као и броја запослених за 20%.

Предложена решења директно утичу и на буџет Републике Србије је јер је овим Законом предвиђено и да се део добити Агенције уплаћује у буџет Републике Србије.

8. Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Признавањем жигова Републике Србије нови привредни субјекти заинтересовани за пласман робе на светско тржиште имали би мање трошкове него у случају да Република Србија нема међународно признате жигове на оружју и муницији и самим тим наши произвођачи би били конкурентнији.

За домаће произвођаче оружја и муниције је карактеристично да су изразито извозно орјентисани. На тржиште Републике Србије пласира се свега око 5% производње. То значи да се 95% производње оружја и муниције пласира на светско тржиште. Конкуренција на светском тржишту је изузетно велика, међутим квалитет и цене наших производа су на таквом нивоу да су они тражени и на америчком тржишту као најзахтевнијем и највећем тржишту цивилног оружја и муниције.

У Републици Србији се годишње произведе око 100 000 оружаних јединица и преко 200 милиона комада муниције од тога преко 95% намењено је извозу.

Имајући у виду да би се трошкови испитивања, у случају да те послове обавља Агенција - смањили, конкурентност домаћих произвођача оружја и муниције би се повећала. Већина земаља ЕУ, које имају производњу оружја и муниције за цивилно тржиште имају своје заводе за испитивање оружја и муниције. На пример Немачка има седам завода. Од земаља у окружењу само Мађарска има свој завод. Овде је значајно напоменути да је Директивом о оружју ЕУ прописано да земље чланице морају на својој територији да обезбеде обавезно испитивање оружја и муниције у складу са Конвенцијом о признавању жигова на оружју и муницији (Бриселска конвенција од 1. јула 1969. године).

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Одбор за правни систем и државне органе је на 56. седници, одржаној 12. јула 2018. године одобрио спровођење јавне расправе о Нацрту закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције и усвојио Програм јавне расправе сагласно којем је Министарство унутрашњих послова спровело јавну расправу.

Јавна расправа спроведена је у периоду од 12. јула до 31 јула 2018. године, а текст Нацрта закона био је постављен на интернет страници Министарства унутрашњих послова. Примедбе на текст Нацрта закона и предлози за његову измену или допуну достављени су путем поште или електронским путем.

Примедбе достављене електронским путем односиле су се углавном на усаглашавање текста Нацрта закона са Правилником, Одлукама и Препорукама Сталне међународне комисије за испитивање ручног ватреног оружја (Ц.И.П.).

Текст Нацрта закона представљен је и на јавној расправи која је одржана у Београду дана 12.07.2018. године.

Кроз спроведену јавну расправу у израду Нацрта закона укључили су се и други заинтересовани субјекти, представници Завода за испитивање оружја и муниције из Крагујевца и Националне асоцијације за оружје Србије (НАОС). Са предстваницима НАОС-а одржан је након јавне расправе још један састанак на коме су детаљно разматране све њихове сугестије.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што закон предвиђа

Након усвајања предложеног закона, Министарство унутрашњих послова ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу закона донети подзаконске акте у циљу адекватног спровођења Закона и то кроз:

- 1) начин вршења провера испитивања, обележавања, појединачног испитивања, хомологације, контроле типа муниције, испитивање онеспособљеног оружја и оружја коме је трајно промењена намена у цивилно;
- 2) изглед ознака и жигова;
- 3) изглед евиденција које води Агенција.

Ради обезбеђења примене одредаба Закона, Министарство унутрашњих послова ће у складу са надлежностима, вршити надзор над применом закона и надзор постројења, објеката, уређаја, специфичне и друге опрема у објектима који се користе за испитивање, контролу, сервисирање и преправку оружја, основних делова оружја, направа, муниције и елемената муниције, који су предмет овог закона, као и материјал, делови и склопови за њихову израду.